

مقایسه بیهوشی اپی دورال و اسپاینال در زایمان واژینال از نظر عوراض، نتایج و قدرت دردزدایی

مروضیه لک^۱ M.D^۲، محمد جواد فروزانمهر^۳ M.D^{۴*} دودانگه^۵

چکیده

هدف: معرفی درد بعنوان پنجمین علامت حیاتی از طرف کمیته مشترک ارزیابی ارگانهای بهداشتی اهمیت انتخاب بهترین روش دردزدایی برای یکی از شدیدترین دردهایی که یک زن در طول عمر خود تجربه می‌کند یعنی درد زایمان را نشان می‌دهد. در این مطالعه ما بر آن شدیم تا عوارض، نتایج و قدرت دردزدایی بیهوشی اپی دورال و اسپاینال را برای زایمان طبیعی بررسی کنیم.

مواد و روش‌ها: در یک کارآزمایی بالینی ۷۵ کاندید سالم زایمان واژینال که زایمان اول خود را تجربه می‌کردند بصورت متوالی انتخاب شدند. مادران به ۳ گروه مساوی بیهوشی اپی دورال، اسپاینال و کنترل تقسیم شدند. برای اندازه گیری درد، ارام بخشی و بلوك حرکتی اندام تحتانی به ترتیب از (VAS) Visual analogue scale و Ramsay Scale و (MBS) Modified Bromage Scale استفاده شد. تهوع، استفراغ، خارش، افت فشارخون، احتباس ادرار، سردرد و کمردرد، نیاز به سزارین یا استفاده از ابزار و طول مدت فاز فعال و ثانوی زایمان ثبت شد.

یافته‌ها: بیهوشی اپی دورال و اسپاینال از نظر قدرت دردزدایی و بیحسی مشابه هم بودند. احتمال عوارض نیز بین گروه‌ها تفاوتی نشان نداد مگر مقدار بالاتر خارش در بیهوشی اسپاینال ($P < 0.001$). برخلاف فاز فعال زایمان فاز ثانوی زایمان در بیهوشی اپی دورال در مقایسه دو گروه دیگر طولانی تر بود ($P = 0.009$).

نتیجه گیری: بیهوشی اسپاینال قدرت دردزدایی و بیحسی قابل مقایسه ای با بیهوشی اپی دورال نشان داد بدون این که فاز ثانوی زایمان را افزایش دهد یا نیاز به استفاده از ابزار را افزایش دهد.

واژه‌های کلیدی: زایمان واژینال، بیهوشی اپی دورال، بیهوشی اسپاینال، درد زایمان.